

01. Cyflwyniad

Dyma Ddatganiad Strategaeth Cyllido (FSS) Cronfa Bensiwn Gwynedd (“y Gronfa”), sy’n cael ei weinyddu gan Gyngor Gwynedd, (“yr Awdurdod Gweinyddol”).

Mae wedi’i baratoi gan yr Awdurdod Gweinyddol mewn cydweithrediad ag actiwari’r Gronfa, Hymans Robertson LLP, ac wedi ymgynghoriad gyda chyflogwyr ac ymgynghorydd buddsoddi’r Gronfa, ac mae’n weithredol o 1 Ebrill 2014.

1.1 Fframwaith Rheoleiddiol

Mae buddiannau cronedig yr aelodau wedi’u gwarantu gan statud. Mae cyfraniadau’r aelodau yn sefydlog yn y Rheoliadau ar lefel sy’n gwarchod rhan o’r gost o grynhoi buddiannau yn unig. Mae cyflogwyr yn talu gweddill y gost o gyflwyno’r buddiannau i aelodau. Mae’r FSS yn canolbwyntio ar y cyflymdra y mae’r ymrwymadau hyn yn cael eu cyllido a, gyhyd ag sy’n ymarferol, y mesurau i sicrhau bod cyflogwyr neu’r cyflogwyr cydgyfrannog yn talu am eu hymrwymadau eu hunain.

Mae’r FSS yn ffurfio rhan o fframwaith sy’n cynnwys:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 (fel ei newidiwyd), Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddiaeth) 2008 (fel ei newidiwyd) a’r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013;
- y Dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau, sy’n amgueddig ag adroddiad prisiant tair flynyddol actiwari’r Gronfa;
- ffactorau actiwaraidd ar gyfer prisio cost ymddeoliadau cynnar a chost prynu gwasanaeth ychwanegol; â’r
- Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi.

Dyma’r fframwaith y mae actiwari’r Gronfa yn cynnal prisiannau tair blynedd oddi mewn iddo, i osod cyfraniadau’r cyflogwyr a darparu argymhellion i’r Awdurdod Gweinyddol pan fo angen penderfyniadau cyllido eraill, megis pan fo cyflogwyr yn ymuno â’r Gronfa neu’n ei gadael. Mae’r FSS yn berthnasol i’r holl gyflogwyr sy’n rhan o’r Gronfa.

Wrth gyhoeddi’r FSS mae rhaid i’r Awdurdod Gweinyddol yn ystyried arweiniad a chyhoeddir gan y Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA), y mwyaf diweddar yn 2012.

1.2 Adolygiadau o FSS

Mae’r FSS yn cael ei adolygu’n fanwl o leiaf bob tair blynedd cyn i’r prisiadau tair blyneddol gael eu cynnal, gyda’r disgwyl i’r adolygiad llawn nesaf gael ei gwblhau erbyn 31 Mawrth 2017. Yn amlach, mae **Atodiad A** yn cael ei ddiweddarau i adlewyrchu unrhyw newidiadau i’r cyflogwyr.

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

Mae'r FSS yn grynodeb o agwedd y Gronfa at gyllido ymrwymadau. Nid yw'n ddatganiad cynhwysfawr o bolisi ar yr holl faterion. Os oes gennych unrhyw ymholiadau cysylltwch â Mrs Caroline Roberts i ddechrau, ar carolineroberts@gwynedd.gov.uk neu 01286 679128.

2. Pwrpas

2.1 Pwrpas yr FSS

Mae Adran Gymunedau a Llywodraeth Leol (CLG) wedi datgan mai pwrpas yr FSS yw:

- *“sefydlu **strategaeth cronfa-benodol glir a thryloyw** fydd yn adnabod y ffordd orau o gyrraedd ymrwymadau penswm cyflogwyr wrth fynd ymlaen;*
- *cefnogi'r fframwaith rheoleiddiol i gynnal **cyfraddau cyfraniad cyflogwyr sydd mor gyson â phosibl**; a*
- *chymryd **golwg tymor hirach pwylllog** o gyllido'r ymrwymadau hynny.”*

Mae'r fframwaith hwn wedi'i ddylunio i sicrhau bod y strategaeth gyllido yn gydlynol a chynhwysfawr ar gyfer y gronfa yn ei chyfanrwydd, gan gydnabod y bydd rhai amcanion yn gwrthdaro weithiau ac y bydd angen eu cydbwysu a'u cysoni.

Mae'r datganiad hwn yn canolbwyntio ar fuddiannau gorau'r gronfa yn y tymor hir ac yn nodi sut bydd yr Awdurdod Gweinyddu wedi cydbwysu'r amcanion, sef fforddiadwyedd cyfraniadau, tryloywder prosesau, sefydlogrwydd cyfraniadau cyflogwyr a bod yn ddarbodus o ran y strategaeth cyllido.

Mae'r gofyn i gynnal a chyhoeddi FSS wedi ei gynnwys yn Rheoliadau'r LGPS.

2.2 Pwrpas y Gronfa

Mae'r Gronfa yn gerbyd i gyflwyno buddiannau'r cynllun.

Pwrpas y Gronfa yw:

- derbyn cyfraniadau, taliadau trosglwyddo ac incwm buddsoddi;
- talu buddiannau'r cynllun, gwerthoedd trosglwyddo a chostau gweinyddol.

2.3 Cyfrifoldebau Partïon Allweddol

Gweler crynodeb o rolau a chyfrifoldebau'r partïon allweddol sy'n gysylltiedig â rheoli'r cynllun pensiwn yn Atodlen B.

2.4 Amcanion y Strategaeth Cyllido

Mae amcanion strategaeth cyllido'r Gronfa yn cynnwys y canlynol:

- sicrhau diddyledrwydd hir dymor y Gronfa [a rhan o'r Gronfa sydd i'w phriodoli i gyflogwyr unigol];
- sicrhau bod digon o arian ar gael i dalu'r holl fuddiannau pan ddaw'n amser i'w talu;
- peidio â rhwystro strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn ddiangen, fel y gall yr Awdurdod Gweinyddol geisio gwneud y gorau o'r enillion ar fuddsoddiadau (a thrwy hynny leihau cost y buddiannau) am lefel briodol o risg;
- helpu cyflogwyr i adnabod a rheoli ymrwymadau pensiwn wrth iddynt gronni;
- lleihau'r raddfa o newid byr dymor yn lefel cyfraniadau pob cyflogwr ble mae'r Awdurdod Gweinyddol yn ystyried ei bod hi'n rhesymol gwneud hynny;
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn y pen draw i Drethdalwyr y Cyngor, o gyflogwr yn diffygdalu ar ei ymrwymadau pensiwn; â
- chyfeirio at wahanol nodweddion y gwahanol gyflogwyr neu grwpiau o gyflogwyr i'r graddau bod hyn yn ymarferol ac yn gost-effeithiol.

3. Materion Diddyledrwydd a Tharged Lefelau Cyllido

3.1 Tarddiad Cyfraniadau Cyflogwyr

Fel arfer mae cyfraniadau cyflogwyr wedi'u ffurfio o ddwy elfen:

- a) amcan gost o fuddiannau'r dyfodol yn cael eu cronni, a gyfeirir ato fel "*gyfradd gwasanaeth y dyfodol*"; ynghyd ag
- b) addasiad i safle cyllido (neu "diddyledrwydd") y buddiannau cronedig o'i gymharu â tharged diddyledrwydd y Gronfa, sef "*addasiad gwasanaeth y gorffennol*". Os oes gwarged efallai y ceir lleihad i'r cyfraniadau; os oes diffyg yna bydd ychwanegiad i'r cyfraniadau, gyda'r gwarged neu'r diffyg yn cael ei rannu dros gyfnod priodol.

Yn ôl y rheoliadau, mae gofyn i actiwari'r Gronfa adrodd y *Gyfradd Cyfraniad Cyffredin*¹, i'r holl gyflogwyr ar y cyd ym mhob prisiant tair blyneddol. Mae'n cyfuno eitemau (a) a (b) ac mae'n cael ei fynegi fel canran o'r tâl. Er dibenion cyfrifo'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin, mae'r gwarged neu'r diffyg o dan (b) ar hyn o bryd yn cael eu rhannu dros gyfnod o 20 mlynedd sef yr uchafswm cyfnod adennill diffyg i gyflogwyr mwyaf y gronfa.

Yn ogystal, mae gofyn i actiwari'r Gronfa addasu'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin ar gyfer amgylchiadau a bennir yn "hynod" i gyflogwr unigol². Mewn gwirionedd y gyfradd cyfraniad wedi ei addasu sydd yn rhaid i'r cyflogwyr ei dalu. Trafodir y mathau o ffactorau hynod a ystyrir yn Adran 3.5.

I bob pwrpas, mae'r *Gyfradd Cyfraniad Cyffredin* yn swm damcaniaethol. Mae cyfraddau gwasanaeth y dyfodol wedi'u cyfrifo ar gyfer pob cyflogwr yn unigol ynghyd ag addasiadau gwasanaeth y gorffennol yn unol â chyfnodau rhannu a chamau sy'n benodol i'r cyflogwyr.

Mae'n bosibl y cytunir i rai cyflogwyr gyfuno cyfraniadau, gweler Adran 3.7.4.

Ar gyfer y prisiad 2013, mae'r Awdurdod Gweinyddol wedi penderfynu bod unrhyw addasiad ar gyfer gwasanaeth y gorffennol yn cael ei datgan fel swm arian (yn hytrach na chanran cyflogau) wedi ei lledaenu dros gyfnod priodol. Mae'r symudiad i gyfraniadau diffyg mewn arian yn gwarchod y Gronfa gan ei fydd yn dal i dderbyn y cyfraniad diffyg cywir os oes unrhyw leihad mewn cyflogau yn y dyfodol.

Mae **Atodiad A**, yn cynnwys dadansoddiad o gyfraniadau pob cyflogwr yn dilyn prisiant 2013 ar gyfer blyneddol ariannol 2014/15, 2015/16 a 2016/17. Mae'n cynnwys cysoni cyfradd pob cyflogwr gyda'r *Gyfradd Cyfraniad Cyffredin*. Mae hefyd yn adnabod pa gyfraniadau cyflogwyr sydd wedi'u cyfuno ag eraill.

---

¹ Gweler Rheoliad 77(4)

² Gweler Rheoliad 77(6)

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

Rhaid i unrhyw gostau ymddeoliadau cynnar nad ydynt yn ymwneud â salwch gael eu talu'n llawn ar adeg penderfyniad y cyflogwr yn ychwanegol i'r cyfraniadau a ddisgrifir uchod (neu drwy randaliadau yn fuan wedi'r penderfyniad).

Mae cyfraniadau'r cyflogwyr yn cael eu mynegi fel isafswm, gyda'r cyflogwyr yn medru talu cyfraniadau rheolaidd ar gyfradd uwch. Dylai cyflogwyr drafod gyda'r Awdurdod Gweinyddol cyn gwneud taliadau cyfalaf unigol.

Pan mae cyflogwyr mewn sefyllfa o warged ond mae'r gyfradd daladwy 2013/14 yn is na'r gyfradd gwasanaeth dyfodol prisiad 2013, yr isafswm cyfraniad y byddent yn ei dalu ar gyfer y blynyddoedd ariannol 2014/15, 2015/16 a 2016/17yw cyfradd 2013/14.

3.2 Diddyledrwydd a Tharged Lefelau Cyllido

Mae gofyn i actiwari'r Gronfa adrodd ar "diddyledrwydd" yr holl gronfa o leiaf bob tair blynedd.

Diffinnir "diddyledrwydd" i gyflogwyr parhaus i fod y gymhareb o werth marchnad yr asedau i'r gwerth a roddir ar fuddiannau cronedig ar *sail gyllido barhaus* actiwari'r Gronfa. Adnabyddir y swm hwn fel lefel gyllido.

Y sail gyllido barhaus yw'r hyn a ddefnyddir ar gyfer pob prisiant tair blynyddol ac mae actiwari'r Gronfa yn cytuno ar y tybiaethau ariannol a demograffig i'w defnyddio ar gyfer pob prisiant o'r fath, gyda'r awdurdod gweinyddol.

Mae'r gronfa yn gweithredu'r un targed lefel gyllido ar gyfer yr holl gyflogwyr parhaus o 100% o'i hymrwymiaidau cronedig a brisir ar y sail barhaus. Dylech gyfeirio at baragraff 3.8 ar gyfer triniaeth cyflogwyr sy'n gadael.

3.3 Sail Cyllido Barhaus

Bwriedir i'r tybiaethau demograffig fod yn amcangyfrifon gorau ar gyfer profiad y Gronfa yn y dyfodol. Fel aelod o "Club Vita" y tybiaethau ar gyfer hirhoedledd sydd wedi eu mabwysiadu yn y prisiant yma yw set unigryw o "VitaCurves" sydd wedi eu teilwra yn benodol i weddu proffil aelodaeth y Gronfa. Mae consensws ymysg actiwariaid y bydd disgwyliad oes yn parhau i wella yn y dyfodol. Fodd bynnag does dim consensws pendant ynglŷn â pha mor gyflym y bydd y gwelliant hwn yn digwydd (nac am faint y bydd yn parhau). Mae'r proffesiwn actiwaraidd o'r farn y dylai'r lwfans ar gyfer gwelliannau mewn hirhoedledd fod ar ddisgresiwn pob cronfa bensiwn unigol, yn ddibynnol ar gyngor gan eu hactiwari.

Gall cyfraniadau gynyddu yn y dyfodol os bydd disgwyliad oes yn uwch na'r tybiaethau. Mae'r dull a ddefnyddir yn cael ei gysidro yn rhesymol o gofio natur hir dymor y Gronfa a'r lefel sicrwydd honedig sydd yn tanategu buddion aelodau. Mae'r tybiaethau demograffig yn amrywio yn ôl math o aelod ac felly yn adlewyrchiad o wahanol broffiliau aelodau'r cyflogwyr.

Y dybiaeth ariannol allweddol yw'r enillion a ragwelir ar fuddsoddiadau'r Gronfa. Mae'r dybiaeth enillion ar fuddsoddiadau yn cymryd yn ganiataol bydd yr enillion a ragwelir o

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

ecwiti yn fwy na'r hyn geir ar fondiau. Nid oes, fodd bynnag, gwarant y bydd ecwiti yn perfformio'n well na bondiau. Mae'r risg yn fwy pan fo'n cael ei fesur dros gyfnodau byr megis y tair blynedd rhwng prisiannau actiwaraid ffurfiol, pryd y gall yr enillion gwirioneddol a'r enillion tybiedig wyro llawer iawn.

Mae hi felly fel arfer yn briodol i gyfyngu'r gyfradd o newid i gyfraniadau cyflogwyr ar ddyddiadau prisiant tair blyneddol.

O gofio natur hir dymor iawn yr ymrwymadau, cymerir golwg hir dymor o enillion arfaethedig o ecwiti. I bwrpas prisiad tair blyneddol 31 Mawrth 2013, a gosod cyfraddau cyfraniad sy'n effeithiol o 1 Ebrill 2014, mae actiwari'r Gronfa yn tybio bod yr enillion o fuddsoddiadau yn y dyfodol a enillir gan y Gronfa yn yr hir dymor yn mynd i fod 1.7% yn uwch na'r cynnyrch tymor hir ar fondiau Llywodraeth y DU ar ddyddiad y prisiad. Yn y cyd-destun yma, mae'r hir dymor yn golygu 20-30 mlynedd neu fwy. Ym marn actiwari'r Gronfa, ar sail strategaeth buddsoddi gyfredol y Gronfa, mae tybiaeth o orberfformiad ased o 1.7% y flwyddyn yn dderbyniol i bwrpas y prisiad.

Er mwyn adlewyrchu'r disgwyliadau cyfredol ynglŷn â thwf cyflogau tymor byr, mae actiwari y gronfa wedi defnyddio tybiaeth twf cyflogau o 1% bob blwyddyn ar gyfer y 3 blynedd o 31 Mawrth 2014 ymlaen a thybiaeth tymor hir wedi hynny.

Mae'r un tybiaethau ariannol wedi'u mabwysiadu ar gyfer yr holl gyflogwyr parhaus. Mae gan yr holl gyflogwyr yr un dyraniad ased.

3.4 Cyfraddau Cyfraniad Gwasanaeth y Dyfodol

Mae elfen gwasanaeth y dyfodol o gyfradd cyfraniad cyflogwyr wedi'i gyfrifo ar sail y cyllido parhaus, gyda'r nod o sicrhau fod yna asedion digonol wedi'u casglu i ddiwallu taliadau buddiannau'r dyfodol yn nhermau gwasanaeth y dyfodol. Mae'r agwedd a ddefnyddir i gyfrifo cyfradd cyfraniad gwasanaeth y dyfodol pob cyflogwr yn dibynnu ar p'un a yw dechreuwr newydd yn cael eu derbyn ai peidio. Dylai cyflogwyr nodi mai Cyrff a Ganiateir yn unig sydd â'r pŵer i beidio â derbyn yn uniongyrchol yr holl staff newydd gymwys i'r Gronfa, yn ddibynnol ar delerau eu Cytundebau Derbyn a'u contractau cyflogaeth.

3.4.1 Cyflogwyr sy'n derbyn dechreuwr newydd

Bydd cyfradd gwasanaeth y dyfodol y cyflogwr yn seiliedig ar gost (yn fwy na chyfraniadau'r aelodau) y buddiannau y mae gweithwyr sy'n aelodau yn eu hennill drwy eu gwasanaeth bob blwyddyn. Yn dechnegol bydd y cyfraddau hyn yn deillio o ddefnyddio'r *Dull Uned Arfaethedig* o brisio gyda chyfnod rheoli o flwyddyn.

Os yw profiad y dyfodol yn unol â'r tybiaethau, ac mae proffil aelodaeth y cyflogwr yn parhau'n sefydlog, dylai'r gyfradd hon fod yn sefydlog yn fras dros amser. Pe byddai aelodaeth y gweithwyr yn aeddfedu (e.e. oherwydd llai o recriwtio) byddai'r gyfradd yn cynyddu.

Mae'r Dull Uned Arfaethedig yn cael ei ddisgrifio yn adroddiad yr Actiwari ar y prisiant.

3.4.2 *Cyflogwyr nad ydynt yn derbyn dechreuwr newydd*

Ar hyn o bryd, mae un Corff a Ganiateir wedi cau'r Cynllun i aelodau newydd. Fodd bynnag, pe byddai Corff a Ganiateir yn cau'r cynllun i ddechreuwr newydd disgwylir y byddai hyn yn arwain i oed cyfartalog gweithwyr sy'n aelodau gynyddu dros amser, ac o ganlyniad, gyda phopeth arall yn aros yr un peth, disgwylir y byddai'r gyfradd gwasanaeth yn y dyfodol yn cynyddu wrth i'r aelodaeth heneiddio. Mewn achosion o'r fath byddai'r dull cyllido *Oed a Gyrbaeddir yn cael ei fabwysiadu*. Byddai hyn yn cyfyngu'r graddau o gynnydd mewn cyfraniadau yn y dyfodol drwy dalu cyfraddau uwch ar y dechrau.

Bydd cyfraddau gwasanaeth y dyfodol yn cynnwys costau gweinyddiaeth i'r graddau eu bod yn cael eu talu gan y Gronfa ac yn cynnwys lwfans ar gyfer buddiannau sy'n daladwy wedi marwolaeth mewn gwasanaeth ac ymddeoliad oherwydd salwch.

3.5 **Addasiadau i Gyflogwyr Unigol**

Mae addasiadau i gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr unigol yn cael eu gosod drwy gyfrifo cyfraddau cyfraniadau gwasanaeth y dyfodol sy'n benodol i gyflogwyr a chyfrifo lefel gyllido'r cyflogwr. I gyflogwyr unigol, mae effaith gyfunol yr addasiadau a osodir gan actiwari'r Gronfa yn ymwneud â:

- chyfraniadau'r gorffennol o'i gymharu â chost cronïad buddiannau;
- gwahanol broffiliau ymrwymïadau y cyflogwyr (e.e. cymysgedd o aelodau yn ôl oed, rhyw, gweithwyr llaw/ddim â llaw);
- effaith unrhyw wahaniaeth yn sail y prisiant ar y gwerth a roddir ar ymrwymïadau'r cyflogwr;
- unrhyw gyfnodau gwasgaru diffyg/gwarged neu gamau cyfraniadau gwahanol;
- y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig mewn tâl pensiynadwy;
- y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i daliadau pensiwn a phensiynau sy'n cael eu gohirio;
- y gwahaniaeth rhwng ymddeoliadau gwirioneddol a thybiedig ar sail salwch o statws gweithredol;
- y gwahaniaeth rhwng symiau gwirioneddol a thybiedig o bensiwn yn dod i ben wedi marwolaeth;

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

- costau ychwanegol o unrhyw ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch o'i gymharu ag unrhyw daliadau ychwanegol a wneir;

dros y cyfnod rhwng pob prisiant tair blyneddol.

Mae'r enillion gwirioneddol a geir ar y Gronfa rhwng pob prisiant yn cael eu gosod yn gyfatebol ar draws yr holl gyflogwyr. Mae trawsnewid ymrwymadau rhwng cyflogwyr o fewn y Gronfa yn digwydd yn awtomatig o fewn y broses hon, gyda swm sy'n gyfwerth yn fras â'r arian wrth gefn sydd ei angen ar y sail barhaus yn cael ei gyfnewid rhwng y ddau gyflogwr.

Nid yw actiwari'r Gronfa yn ystyried rhai digwyddiadau penodol gymharol fychan sydd wedi digwydd yn y cyfnod ers y prisiant ffurfiol diwethaf, yn cynnwys, ond heb ei gyfyngu i:

- amseriad gwirioneddol cyfraniadau cyflogwyr o fewn unrhyw flwyddyn ariannol;
- effaith fwy neu lai o ymadawiadau nac a dybiwyd;
- effaith taliad cynnar o unrhyw bensiynau sy'n cael eu gohirio ar sail anallu.

Mae'r effeithiau hyn yn cael eu hysgubo o fewn eitem amrywiol yn y dadansoddiad o warged, sydd wedi'i rannu rhwng y cyflogwyr yn gymesur â'u hymrwymadau.

3.6 Cyfrifiadau Rhannu Asedau i Gyflogwyr Unigol

Mae gofyn i actiwari'r Gronfa rannu asedau'r holl gronfa rhwng y cyflogwyr ym mhob prisiant tair blyneddol gan ddefnyddio'r ffigyrau incwm a gwariant a ddarperir ar gyfer llif arian penodol i bob cyflogwr. Mae'r broses hon yn addasu ar gyfer trosglwyddo ymrwymadau rhwng cyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa, ond mae'n gwneud nifer o dybiaethau syml. Mae'r rhaniad yn cael ei gyfrifo gan ddefnyddio techneg actiwaraid a enwir yn "dadansoddiad o warged". Mae'r fethodoleg a fabwysiadwyd yn golygu y bydd peth gwahaniaeth yn annatod rhwng y cyfrannau asedau a gyfrifir ar gyfer cyflogwyr unigol a'r rheini a fyddai wedi eu cyfrifo pe byddai ganddynt Gronfa unigol iddynt hwy eu hunain. Gellir gwirio rhaniad yr asedau ond nid i safon archwiliad.

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn adnabod y cyfyngiadau yn y broses, ond o ystyried y gost weinyddol ychwanegol o adeiladu diogelwch newydd, ystyria bod agwedd actiwari'r Gronfa yn cyfeirio at y risg o groes-gymhorthdal cyflogwyr i raddau derbyniol.

3.7 Sefydlogrwydd Cyfraniadau Cyflogwyr

3.7.1 Cyfnodau Adfer Diffygion

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn cyfarwyddo'r actiwari i fabwysiadu cyfnodau adfer diffygion penodol i'r holl gyflogwyr wrth gyfrifo eu cyfraniadau.

Mae'r Awdurdod Gweinyddol fel arfer yn targedu adferiad unrhyw ddiffyg dros gyfnod sy'n cymryd i ystyriaeth statws risg y cyflogwyr ac i effaith llai goblygiadau eang i adnoddau. Mae'r prif egwyddorion fel a ganlyn:

Math o Gyflogwr	Uchafswm y Cyfnod ar Gyfer Adfer Diffygion
Cyrff statudol gyda phwerau codi trethi.	cyfnod nad yw'n fwy na 20 mlynedd.
Cyrff Cymunedol a Ganiateir gyda gwarantau cyllido.	cyfnod nad yw'n fwy na 20 mlynedd.
Colegau Addysg Bellach sy'n Gyrff ar yr Atodlen nid Cyrff a Ganiateir.	cyfnod nad yw'n fwy na 15 mlynedd
Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir.	y cyfnod o ddechrau'r cyfraniadau diwygiedig hyd ddiwedd contract y cyflogwr.
Cyrff Cymunedol a Ganiateir sydd ar gau i ddechreuwy'r newydd.	cyfnod sy'n gyfwerth ag oes gwaith disgwylidig yn y dyfodol yr aelodau sy'n parhau yn y cynllun gan ganiatáu am adawyr disgwylidig.
Holl fathau eraill o gyflogwr	cyfnod sy'n gyfwerth ag oes gwaith disgwylidig yn y dyfodol yr aelodau sy'n parhau yn y cynllun.

Defnyddir yr *uchafswm* cyfnod hwn wrth gyfrifo *isafswm* cyfraniad pob cyflogwr. Gall cyflogwyr ddewis talu cyfraniadau rheolaidd uwch na'r isafswm cyfraddau hyn.

Mae'r cyfnod adfer diffygion yn cychwyn ar ddechrau'r gyfradd cyfraniad diwygiedig (1 Ebrill 2014 ar gyfer prisiad 2011). Byddai'r Awdurdod Gweinyddol fel arfer yn disgwyl i'r un cyfnod gael ei ddefnyddio mewn prisiannau tair blyneddol dilynol, ond byddant yn cadw'r hawl i gynnig cyfnodau gwasgaru gwahanol, er enghraifft i wella sefydlogrwydd cyfraniadau.

Mynegir yr ad-daliad diffyg mewn gwerth arian i'w talu dros y cyfnod perthnasol a delir swm penodedig bob mis.

3.7.2 Cyflwyno Cynnydd a Lleihad mewn Cyfraniadau yn Raddol

Nid yw Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir yn gymwys i gyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol. I gyflogwyr sy'n wynebu cynnydd yn eu cyfraniadau, bydd y rhain yn cael eu cyflwyno'n raddol dros gyfnod o 6 mlynedd, yn ddibynnol ar fodlonrwydd yr Awdurdod Gweinyddol o safbwynt gwarchodaeth y Gronfa. Yn yr un modd, cyflwynir gostyngiadau cyfraniadau dros 3 blynedd.

Bydd cyrff mawr sydd â phwerau i godi trethi yn parhau i dalu ar yr un raddfa gyfraniadau (mynegwyd fel canran cyflogres) a'u graddfa yn 2013/14. Mae'r actiwari wedi datblygu pedwar mesur allweddol sydd yn cynnwys hanfodion strategaeth y Gronfa, sydd yn cynnwys cyllido a buddsoddi.

- Pwyll - dylai'r Gronfa bod efo disgwyliad rhesymol o gael ei chyllido'n llawn yn y tymor hir;
- Fforddiadwy – faint y gellir cyflogwyr fforddio;
- Stiwardiaeth - dylai'r tybiaethau a defnyddir bod yn gynaliadwy yn y tymor hir, heb orfod defnyddio tybiaethau rhy optimistaidd ynglŷn â'r dyfodol er mwyn cynnal sefyllfa cyllido iach;
- Sefydlogrwydd - na ddylai cyflogwyr gweld symudiadau sylweddol yn eu cyfraniadau o flwyddyn i flwyddyn a bydd hyn yn darparu amgylchedd cyllido mwy sefydlog.

Y brif broblem yw bod y prif amcanion yn gwrthdaro yn aml. Er enghraifft, y ffordd gorau i isafu'r costau tymor hir y cynllun (h.y. cadw cyfraddau cyflogwyr yn fforddiadwy) yw buddsoddi mewn asedau sydd yn rhoi dychweliadau uwch e.e. ecwiti. Er hynny, mae ecwiti yn gyfnewidiol (h.y. mynd i fyny ac i lawr mewn symudiadau eithaf mawr), sydd yn gwrthdaro gyda'r amcan o gadw cyfraniadau yn sefydlog.

Felly mae angen cadw cydbwysedd rhwng risg a dychweliadau, sydd wedi cael ei ystyried wrth ddefnyddio'r Modelu Asedau Ymrwymadau (Asset Liability Modelling): set o calculation dechnegau a defnyddir gan actiwari y Gronfa, er mwyn modelu amrediad o lefelau hyfywedd dyfodol dichonol a chyfraddau cyfraniadau.

Mae'r Actiwari wedi modelu effaith y pedwar maes allweddol, er mwyn gosod dull sefydlogrwydd. Mae'r modelu wedi dangos bod cadw'r strategaeth buddsoddi bresennol, ynghyd a chyrff gyda phwerau codi trethi yn parhau i dalu eu cyfraniadau 2013/14 (a dynodir fel canran o'r gyflogres), yn mantoli'r amcanion uchod yn briodol. Yn benodol, mae'r dull sefydlogrwydd a mabwysiadir ar hyn o bryd yn cwrdd â'r angen am sefydlogrwydd heb beryglu amcanion stiwardiaeth bwylllog y Gronfa gan yr Awdurdod Gweinyddol.

Er bod y mecanwaith sefydlogrwydd presennol i'w aros mewn lle tan 2017, dylid nodi bydd angen ei adolygu yn dilyn y prisiaid 2016.

3.7.3 *Effaith Dewis Gwasgaru'n Hirach neu Gyflwyno'n Raddol*

Tybir y bydd cyflogwyr sydd â chaniatâd ac sy'n dewis defnyddio cyfnod adfer diffygion hirach neu yn cyflwyno newidiadau i gyfraniadau yn raddol, yn colli mwy o'u henillion buddsoddi ar y diffyg drwy ddewis gohirio'r ad-daliad. O ganlyniad, bydd gohirio talu cyfraniadau yn arwain at gyfraniadau uwch yn yr hir dymor.

Ffordd bynnag mae unrhyw addasiad yn cael ei fynegi i wahanol gyflogwyr, yr egwyddor drechol yw y bydd gwerth gostyngedig addasiad y cyfraniad a fabwysiadir ar gyfer pob cyflogwr yn gyfwerth â diffyg y cyflogwr.

3.7.4 *Cyfraniadau Cydrannol*

3.7.4.1 *Cyflogwyr Llai*

Yn y gorffennol, mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi caniatáu i gyflogwyr llai [rhai tebyg] gyfuno eu cyfraniadau fel ffordd o rannu profiadau a llyfnhau effeithiau drud ond anarferol megis ymddeol ar sail afiechyd neu farwolaethau tra mewn gwasanaeth. Ar gyfer prisiad 2013, rhoddwyd y gorau i'r cyfuno hyn a bydd pob cyflogwr yn derbyn ei raddfa cyfraniadau unigol.

Bydd angen i gyflogwyr llai oedd yn rhan o'r cyfuno hwn yn ystod prisiad 2010 a chyflogwyr llai sydd wedi cau'r gronfa i aelodau newydd fod ag yswiriant ymddeol ar sail afiechyd. Bydd y Gronfa Bensiwn yn trefnu hyn a bydd cost yr yswiriant yn cael ei ddidynnu o gyfraniadau gwasanaeth y cyflogwyr yn y dyfodol er mwyn talu am yr yswiriant.

3.7.4.2 *Cydrannau Cyfrannu Eraill*

Mae ysgolion hefyd wedi'u cydrannu gyda'u Cyngor cyllido.

Mae'r cyflogwyr hynny sydd wedi'u cydrannu wedi'u hadnabod yn **Atodiad A**.

3.8 **Cyrff a Ganiateir yn peidio**

Er gwaethaf darpariaethau'r Cytundeb Derbyn, gall yr Awdurdod Gweinyddol yn ystyried unrhyw un o'r ganlynol fel sbardun am ddarfyddiad cytundeb derbyn gydag unrhyw gorff:

- Aelod gweithredol olaf yn darfod cyfranogi yn y Gronfa;
- Methdaliadau, dirwyn i ben neu ddiddymiad y Corff Gweinyddol;
- Unrhyw doriad o'i goblygiadau o dan y Cytundeb gan y Corff a Ganiateir y maent wedi methu gwella i fodlonrwydd y Gronfa;

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

- Methiant gan y Corff a Ganiateir i dalu symiau sydd yn ddyledus i'r Gronfa o fewn y cyfnod gofynnol gan y Gronfa; neu
- Methiant y Corff a Ganiateir i adnewyddu neu addasu lefel y bond neu indemniad, neu i gadarnhau gwarantwr arall addas, yn unol ag ymofyn gan y Gronfa.

Os yw cytundeb derbyn Corff a Ganiateir yn cael ei derfynu, mae'r Awdurdod Gweinyddol yn cyfarwyddo actiwari'r Gronfa i wneud prisiant arbennig i bennu a oes yna unrhyw ddiffyg neu warged. Os oes diffyg, disgwylir taliad llawn gan y Corff a Ganiateir fel arfer; os oes gwarged dylid nodir nad yw'r ddeddfwriaeth gyfredol yn caniatáu ad-daliad i'r Corff a Ganiateir.

Ar gyfer Cyrff a Ganiateir nad ydynt wedi trosglwyddo ar eu cyfraniad yn cael eu derfynu yn wirfoddol ei hunan neu gan y Gronfa, neu fod digwyddiad derfynu wedi cael ei sbarduno, rhaid i'r Awdurdod Gweinyddol geisio amddiffyn buddion cyflogwyr parhaus eraill. Bydd gofyn i'r actiwari fabwysiadu tybiaethau prisiant a fydd, i raddau sy'n rhesymol ymarferol, yn amddiffyn y cyflogwyr eraill rhag y tebygolrwydd i unrhyw golled materol godi yn y dyfodol.

- a) Ble mae gwarantwr ar gyfer diffygion yn y dyfodol a chyfraniadau, defnyddir sail prisiant parhaus i gyfrifo'r prisiad darfyddiad fel arfer;
- b) Ar yn ail, mae'n bosibl y gellir trosglwyddo unrhyw ymrwymadau ac asedau yr Corff a Ganiateir blaenorol i'r gwarantwr heb orfod crisialu unrhyw ddiffyg. Gellir defnyddio'r dull hwn pan nad yw'r cyflogwr yn gallu talu'r cyfraniadau dyledus o fod hyn o fewn termau'r warant;
- c) Os nad yw'r gwarantwr yn bodoli, er mwyn gwarchod cyflogwyr eraill yn y Gronfa, fel arfer cyfrifir ymrwymadau a'r diffyg darfyddiad wrth ddefnyddio "sail darfod giltiau" sydd yn fwy pwylllog na'r sail barhaus. Nad yw hyn yn cynnwys unrhyw elfen ar gyfer perfformiad buddsoddiadau yn y dyfodol yn uwch na chynnyrch giltiau, ac yn cynnwys lwfans ychwanegol ar gyfer gwelliannau mewn disgwyliadau byw yn y dyfodol. Gellir hyn arwain at ddyledion sylweddol darfyddiad hanfodol.

O dan (a) a (b), byddai unrhyw ddiffyg ariannol yn cael ei godi fel un daliad lwmp-swm ar y Corff a Ganiateir sy'n gadael. Os nad yw hyn yn bosib bydd y Gronfa yn edrych ar unrhyw indemniad neu warant mewn lle ar gyfer y cyflogwr.

Os nad yw'r Gronfa yn gallu adennill y taliad gofynnol yn llawn, mae'r symiau sydd heb eu talu yn cael eu rhannu dros yr holl gyflogwyr eraill yn y Gronfa. Gellir hyn golygu adolygiad yn syth o'r Tystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau sydd yn effeithio cyflogwyr eraill yn y Gronfa, neu gael ei adlewyrchu mewn cyfraddau cyflogwyr a osodir yn y prisiad ffurfiol nesaf yn dilyn dyddiad y terfyniad.

3.9 Costau Ymddeoliadau Cynnar

3.9.1 *Ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch*

Nid yw sail gyllido'r actiwari yn cymryd ymddeoliad cynamserol i ystyriaeth ac eithrio ar sail salwch. Mae gofyn i gyflogwyr dalu cyfraniadau ychwanegol pan fo gweithiwr yn ymddeol cyn cyrraedd yr oed y mae'r prisiant yn tybio y bydd y buddiannau yn daladwy.

Tybir bod buddiannau aelodau ar oed ymddeol yn daladwy o'r oedran cynharaf y gallai'r gweithiwr ymddeol heb achosi gostyngiad i'w fuddiannau a heb orfod cael caniatâd ei gyflogwr i ymddeol.

Mae costau ychwanegol ymddeoliad cynamserol wedi'u cyfrifo drwy gyfeirio at yr oedrannau hyn.

4. Cysylltiadau â Strategaeth Fuddsoddi

Mae cyllido a strategaeth fuddsoddi yn annatod yn gysylltiedig. Mae'r strategaeth fuddsoddi wedi'i gosod gan yr Awdurdod Gweinyddol, wedi ymgynghoriad â'r cyflogwyr ac wedi derbyn cyngor ar fuddsoddi.

4.1 Strategaeth Fuddsoddi

Mae'r strategaeth fuddsoddi sy'n cael ei dilyn ar hyn o bryd wedi'i disgrifio yn Natganiad o Egwyddorion Buddsoddi'r Gronfa.

Mae'r strategaeth fuddsoddi wedi'i gosod am y tymor hir, ond mae'n cael ei hadolygu o bryd i'w gilydd, fel arfer bob tair blynedd, i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn briodol i broffil ymrwymadau'r Gronfa. Mae'r Awdurdod Gweinyddol wedi mabwysiadu meincnod sy'n gosod y gyfran o asedau i'w buddsoddi mewn dosbarthiadau asedau allweddol megis ecwiti, bondiau ac eiddo. Ar 31 Mawrth 2013, roedd dosbarthiad asedau'r gronfa fel a ganlyn:

Dosbarthiad Ased	Meincnod %	Gwir %
Ecwiti	72.5	76.0
Eiddo	10.0	8.9
Bondiau Dychweliad Absoliwt	15.0	13.3
Is-adeiladwaith	2.5	0.3
Arian Parod	0.0	1.5
CYFANSWM	100.0	100.0

Y strategaeth fuddsoddi gyda'r risg lleiaf – ond nid o anghenraid yr un mwyaf cost-effeithiol yn yr hir dymor – fyddai buddsoddi 100% mewn bondiau'r llywodraeth sy'n gysylltiedig â mynegai.

Mae meincnod y Gronfa yn cynnwys daliad sylweddol mewn ecwiti wrth ddilyn enillion uwch yn yr hir dymor nac o fondiau llog sefydlog. Mae strategaeth yr Awdurdod Gweinyddol yn cydnabod ymrwymadau cymharol anaeddfed y Gronfa a natur ddiogel cyfamodau mwyafrif o gyflogwyr.

Mae'r un strategaeth fuddsoddi yn cael ei dilyn ar hyn o bryd ar gyfer yr holl gyflogwyr. Ar hyn o bryd nid oes gan yr Awdurdod Gweinyddol y cyfleuster i weithredu gwahanol strategaethau buddsoddi ar gyfer gwahanol gyflogwyr.

4.2 Cysondeb gyda Sail Gyllido

Mae'r polisi cyllido presennol, i bwrpas gosod gwerth ar yr ymrwymadau ym mhriiad cyllido tair blyneddol ar 31 Mawrth 2013 a gosod cyfradd y cyfraniadau sy'n effeithiol o'r 1 Ebrill 2014, yn tybio bod yr enillion o fuddsoddiadau yn y dyfodol a enillir gan y Gronfa yn yr hir dymor yn mynd i fod 1.7% yn uwch na'r cynnyrch tymor hir ar bondiau Llywodraeth y DU ar ddyddiad y prisiad. Yn y cyd-destun yma, mae'r hir dymor yn golygu 20 i 30 mlynedd neu fwy. Mae tybiaeth well perfformiad wedi cael ei godi o 1.4% i 1.7% y flwyddyn ar 31 Mawrth 2013. Mae'r codiad yn adnabod cyflwr economaidd anarferol sydd wedi arwain at gynnyrch bondiau yn cymharol isel. Mae'r Gronfa yn credu mater dros dro yw'r cyflwr hwn. Adolygir tybiaethau gwell perfformiad asedau eto ym mhriiad 2016.

Ym marn actiwari'r Gronfa, mae'r polisi cyllido cyfredol yn gyson gyda strategaeth buddsoddi gyfredol y Gronfa, mae tybiaeth o orberfformiad ased yn dderbyniol i bwrpas y prisiad ac yn gyson gyda'r angen i gymryd "barn hir dymor pwylllog" o gyllido'r ymrwymadau (gweler paragraff 3.1).

Fodd bynnag, yn y tymor byr - megis yr asesiadau bob tair blynedd mewn prisiannau ffurfiol - mae sgôp ar gyfer anwadalwyd sylweddol ac mae yna gyfle materol y byddai'r enillion o asedau yn brin o'r targed hwn, yn y tymor byr a'r tymor canolig hyd yn oed. Bydd y mesurau sefydlogrwydd a ddisgrifir yn Adran 3 yn lleihau, ond nid yn cael gwared ar yr effaith ar gyfraniadau cyflogwyr. Nid oes gan y Gronfa arian wrth gefn i'w gwarchod rhag anwadalrwydd buddsoddiadau ecwiti.

4.3 Cydbwysedd rhwng risg a gwobrwyo

Cyn gweithredu ei strategaeth fuddsoddi gyfredol, fe ystyriodd yr Awdurdod Gweinyddol y cydbwysedd rhwng risg a gwobrwyo drwy newid lefel buddsoddiad mewn dosbarthiadau ased sydd â photensial o enillion uwch, ond mwy anwadal, fel ecwiti. Hysbyswyd y broses hon gan y defnydd o dechnegau Atebolrwydd-Ased i fodelu'r amrediad o lefelau diddyledrwydd potensial y dyfodol a chyfraddau cyfraniadau.

4.4 Monitro'r Sefyllfa Cyllido Rhwng Prisiannau

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro perfformiad buddsoddi o'i gymharu â'r cynnydd mewn ymrwymadau drwy ddulliau mesur enillion buddsoddi o'i gymharu â'r enillion ar bortffolio risg lleiaf o fondiau cysylltiedig â mynegai.

5. Risg a Rheolaeth Allweddol

5.1 Mathau o Risg

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol raglen rheoli risg gweithredol ar waith. Mae'r mesuriadau sydd gan yr Awdurdod Gweinyddol ar waith i reoli risg allweddol wedi'u crynhoi isod o dan y penawdau canlynol:

- Buddsoddiad;
- Cyflogwr;
- Hylifedd / aeddfedrwydd;
- Ymrwymadau;
- Rheoleiddio a chydymffurfio.

5.2 Risg Buddsoddi

Number	Risk	Summary of Control Mechanisms
I1	Asedion y Gronfa yn methu â chyflwyno enillion yn unol ag enillion disgwylidig Rheolwr buddsoddi gweithredol yn tanberfformio o'i gymharu â'r meincnod.	<i>Rhagdybio enillion hir dymor ar sail gymharol bnyllog yn unig er mwyn lleibau'r risg o danberfformio.</i> <i>Dadansoddi cynnydd mewn prisiannau tair blyneddol i'r holl gyflogwyr.</i> <i>Monitro buddsoddiad tymor byr (chwarterol) drwy ddadansoddi perfformiad y farchnad a'r rheolwyr gweithredol o'i gymharu â'u meincnod. Mae hwn yn awr yn cael ei atodi gyda dadansoddiad o adenillion absolwnt yn erbyn y rheini sy'n tanategu'r prisiad.</i> <i>Mae hyn yn rhoi rhybudd cynnar o gynnydd mewn cyfraniadau sydd ar eu ffordd. Yn y tymor byr, lleihanyd anwadalrwydd gan fesuriadau sefydlogrwydd ar gyfraniadau. Fodd bynnag, os yw tanberfformiad yn parhau dros gyfnodau o dros 5 mlynedd byddai cyfraniadau yn cynyddu'n fwy.would rise more</i>
I2	Risg systematig gyda'r posibilrwydd o anweddolrwydd y farchnad	<i>Mae gan y Gronfa strategaeth fuddsoddi ac mae'r risg wedi'i lleadaenu dros sawl categori asedau.</i>

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

	ariannol ar yr un pryd.	
I3	Strategaeth fuddsoddi hir dymor amhriodol.	<i>Gosod meincnod sy'n benodol i'r Gronfa, a hysbysir gan fodelu Atebolwydd-Ased o ymrwymadau.</i> <i>Ystyried mesur perfformiad a gosod targedau'r rheolwyr o'i gymharu â tharged seiliedig ar fondiau, enillion absoliwt neu Bortffolio Meincnod Atebolwydd a ddim o'i gymharu â mynegai.</i>
I4	Gwrthbarti yn methu	<i>Mae'r Gronfa yn defnyddio gwarchodwyr annibynnol i gadw'r asedau buddsoddi yn ddiogel er mwyn gwarchod yn erbyn methiant unrhyw reolwr buddsoddi.</i> <i>Mae balansau arian parod yn cael eu buddsoddi yn unol â Datganiad Strategaeth Reolaeth Trysorlys y Gronfa Bensiwn sy'n rhagnodi maint a hyd yr adneuon gyda'r gwrthbartion a ganiateir.</i>
I5	Risgiau penodol sy'n gysylltiedig ag asedau a dosbarthiadau o asedau.	<i>Mae gan y Gronfa bortffolio o fuddsoddiadau dros wahanol ddsbarthiadau o asedau, gwledydd, arian cyfred a stociau unigol i liniaru'r risgiau hyn.</i>

5.3 Risg Cyflogwr

Number	Risk	Summary of Control Mechanisms
E1	Y gymysgedd o gyflogwyr yn newid yn sylweddol.	<i>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro'r newidiadau yn yr aelodaeth bob blwyddyn.</i>
E2	Effaith cynnydd posibl mewn cyfradd cyfraniadau cyflogwyr ar gyflwyniad gwasanaeth ac ar gyrff a ganiateir/gyrff ar yr atodlen.	<i>Lleddfu'r effaith drwy wasgaru diffygion a chyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol.</i>
E3	Patrymau ymddeoliadau cynnar yn dirywio.	<i>Codir cost cyfalaf ychwanegol o ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch, ar gyflogwyr yn dilyn pob penderfyniad unigol.</i>
E4	1) Awdurdod Gweinyddol ddim yn ymwybodol o	<i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro</i>

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

	<p>newidiadau strwythurol yn aelodaeth cyflogwr (e.e. gostyngiad mawr mewn aelodau sy'n weithwyr, nifer fawr o ymddeoliadau).</p> <p>2) Awdurdod Gweinyddol ddim yn cael gwybod am gyflogwr yn cau i ddechreuwr newydd.</p>	<p><i>symudiadau aelodaeth yn fflynyddol.</i></p> <p><i>Mae'n bosibl y rhoddir cyfarnyddiadau i'r Actiwari i ystyried adolygu'r dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr (o dan Reoliad 78) rhwng prisiannau tair blynedd.</i></p> <p><i>Mynegir cyfraniadau diffyg fel symiau ariannol gweler Atodiad A.</i></p>
E5	<p>Awdurdod Gweinyddol yn methu â chomisiynu Actiwari'r Gronfa i wneud prisiant terfynol ar gyfer Corff a Ganiateir sy'n gadael ac yn colli'r cyfle i alw'r ddyled yn ôl.</p>	<p><i>Yn ogystal â'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro symudiadau aelodaeth yn fflynyddol, byddai'n gofyn i gyflogwyr gyda chontractwyr Gwerth Gorau roi gwybod iddo am newidiadau yn y dyfodol.</i></p> <p><i>Byddai hefyd yn gweithredu system ddyddiadur i roi gwybod iddo am derfyniad buan Cytundebau Derbyn Gwerth Gorau.</i></p>
E6	<p>Cyflogwr yn peidio â bodoli gyda chyllido neu fond annigonol.</p>	<p><i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn credu y byddai fel arfer yn rhy hmyr i gyfeirio at y sefyllfa pe byddai'n cael ei adael tan yr amser gadael. Mae'r risg yn cael ei leddfu gan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Geisio gwarant cyllido gan gyflogwr arall o'r cynllun, neu gorff allanol, ble bo hynny'n bosibl.</i> <i>• Roi gwybod i'r cyflogwr arfaethedig am ei ymrwymadau a'i annog i gymryd cyngor actiwaraidd annibynnol.</i> <i>• Gwirio cyflogwyr arfaethedig cyn derbyn</i> <i>• Gosod cyfyngiad isaf o 20 o weithwyr ar gyfer cyflogwyr arfaethedig.</i> <i>• Bydd yr Awdurdod Gweinyddol, ble y caniateir o dan y rheoliadau, yn ystyried gofyn am fond i warchod y cynllun rhag y gost ychwanegol o ymddeoliadau cynnar neu ddisnyddiadau pe byddai'r cyflogwr yn methu.</i>

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

5.4 Risg Hylifedd / Aeddfedrwydd

Number	Risk	Summary of Control Mechanisms
M1	Dim digon o gyllid ar gael i dalu'r ymrwymïadau sy'n ddyledus	<i>Mae gan y Gronfa lif arian positif ar hyn o bryd ac mae'n monitro'r sefyllfa yn rheolaidd i sicrhau bod digon o gyllid ar gael i dalu pensiynau a chostau eraill.</i>
M2	Newidiadau i'r cynllun sy'n effeithio ar y proffil aeddfedrwydd a chyfraddau dadgofrestru yn y dyfodol.	<i>Mae prisiad yr actwari yn rhoi ystyriaeth i unrhyw newidiadau i'r cynllun sydd ar y gweill.</i> <i>Bydd gwir newidiadau yn y proffiliau aeddfedrwydd a'r cyfraddau dadgofrestru yn cael eu monitro yn erbyn y tybiaethau.</i>
M3	Goblygiadau'r toriadau fydd yn arwain at: <ul style="list-style-type: none"> • lai o aelodaeth, • cyfraniadau is, • mwy o ymddeoliadau cynnar 	<i>Bydd y Gronfa'n casglu'r diffyg mewn cyfraniadau cyflogwyr fel swm o arian parod, yn hytrach na fel canran o gyflog o 1 Ebrill 2014 ymlaen.</i> <i>Mae'r Gronfa'n monitro cyfraniadau'r cyflogwyr am newidiadau mawr ac yn asesu effeithiau hynny ac unrhyw ostyngiadau yn barhaus.</i> <i>Bydd cyflogwyr yn gyfrifol am dalu'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig ag ymddeoliadau cynnar.</i>

5.5 Risg ymrwymïadau

Number	Risk	Summary of Control Mechanisms
L1	Gostyngiad mewn enillion dirisg ar fondiau'r Llywodraeth, yn arwain at gynnydd yn y gwerth a roddir ar ymrwymïadau.	<i>Peth buddsoddiad mewn bondiau yn helpu i leddfu'r risg hwn.</i>
L2	Chwyddiant tâl a phrisiau yn sylweddol fwy na'r hyn a ragwelwyd.	<i>Mae ffocws y broses prisiant actiwaraidd ar enillion gwirioneddol asedau, prisiau net a chynnydd tâl. Mae peth buddsoddiad mewn bondiau hefyd yn helpu i leddfu'r risg hwn.</i> <i>Mae cyflogwyr yn talu am eu dyfarniadau cyflog eu hunain.</i>

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

L3	Pensiynwyr yn byw'n hirach.	<p><i>Gosod rhagdybiaethau marwolaeth gyda pheth ystyriaeth i gynnydd mewn disgnyliad oes yn y dyfodol.</i></p> <p><i>Yn y Prisiad diveddaraf ar 31 Mawrth 2010, darparwyd dadansoddiad o hirhoedledd cyfredol penodol ar gyfer Gwynedd gan "Club Vita". Yn ychwanegol mae'r Actiwari wedi gwneud lufans ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol. Mae'r lufans a wnaed ym mhriasiad Mawrth 2010 yn uwch na'r hyn wnaed yn y prisiad olaf yn ôl yn 2007. Bydd yr Actiwari yn parhau i fonitro tystiolaeth o welliannau o Club Vita a ffynonellau eraill ac yn ein cynghori yn y prisiad nesaf (2013) faint mwy o lufans fydd ei angen ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol.</i></p>
----	-----------------------------	---

5.6 Risg rheoleiddio a chydymffurfio

Number	Risk	Summary of Control Mechanisms
R1	Newidiadau i reoliadau, e.e. cyflwyniad y cynlyn newydd yn 2014	<i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn effro i'r potensial o greu ymrwymadau ychwanegol ac anawsterau gweinyddol i gyflogwyr a'i hun.</i>
R2	Newidiadau i ofynion pensiwn gwladol a/neu reolau Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (HMRC) e.e. rheolau cronriad pensiynau blynyddol at ddibenion treth	<p><i>Mae'n ystyried yr holl bapurau ymgynghorol a gyhoeddir gan yr ODPM ac yn rhoi sylwadau ble bo hynny'n briodol.</i></p> <p><i>Bydd yr Awdurdod Gweinyddol yn ymgynghori â chyflogwyr ble y mae'n ystyried y bydd hyn yn briodol.</i></p>

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

Atodiad A – Cyfraniadau Cyflogwyr, Cyfnodau Gwasgaru a Chyflwyno'n Raddol

Yn dilyn prisiant 2013, mae'r isafswm cyfraniadau cyflogwr a ddangosir yn y dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau sydd ynghlwm ag adroddiad prisiant 2013 yn seiliedig ar y cyfnodau adfer diffyg a'r cyfnodau cyflwyno'r raddol a ddangosir yn y tabl isod. Mae'r tabl hefyd yn dangos yr amrywiadau unigol o dan Reoliad 77(6) i gyfraniadau pob cyflogwr o'r 'Gyfradd Cyfraniad Cyffredin'.

Mae rhai cyflogwyr wedi nodi eu bod nhw'n ystyried dyfodol i'w aelodaeth o'r Gronfa Bensiwn. Bydd angen newid y FSS os yw cyflogwyr unigol yn penderfynu newid neu derfynu eu haelodaeth.

COD	Enw'r Cyflogwr neu Bwll	Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethedig (mewn blynyddoedd)	Cyfnod Gwasgaru (mewn blynyddoedd)	Cyfraddau a Symiau Cyfraniadau am y flwyddyn sy'n gorffen					
				CGD 31.03.15 %	Diffyg 31.03.15 £'000	CGD 31.03.16 %	Diffyg 31.03.16 £'000	CGD 31.03.17 %	Diffyg 31.03.17 £'000
Prif Gyrrff ar yr Atodlen									
100	Gwynedd	20	S	18.3	2,985	18.3	3,015	18.3	3,045
200	Ynys Môn	20	S	18.6	1,269	18.6	1,282	18.6	1,294
Pool	Pwl Conwy								
300	- Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	20	S	19.1	1,280	19.1	1,294	19.1	1,306
55	- Ysgol Emrys ap Iwan	20	S	19.1	10.5	19.1	10.7	19.1	10.8
56	- Ysgol Uwchradd Eirias	20	S	19.1	13.3	19.1	13.5	19.1	13.6
57	- Ysgol Bryn Elian	20	S	19.1	8.9	19.1	9.0	19.1	9.0
58	- Ysgol Pen y Bryn	20	S	19.1	7.1	19.1	7.2	19.1	7.3
Prif Gyrrff a Ganiateir									
37	Careers Wales North West	GOG	6	17.2	43	19.4	48	19.8	50
38	Cwmni Cynnal	GOG	0	17.0	72	17.0	73	17.0	74
43	Parc Cenedlaethol Eryri	20	S	19.5	70	19.5	70	19.5	71
76	Cartrefi Conwy	GOG	0	17.0	0	17.0	0	17.0	0
77	Cartrefi Cymunedol Gwynedd	GOG		16.4	0	16.4	0	16.4	0
78	Grŵp Llandrillo Menai	15	6	18.8	118	18.8	159	18.8	200
81	Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	20	S	16.3	827	16.3	835	16.3	844
Cyrrff Eraill ar yr Atodlen									
13	C.T. Caernarfon	20	3	15.4	1.1	15.4	0.7	15.4	0.2
14	C.T. Porthaethwy	20	6	20.7	0.2	20.7	0.4	20.7	0.5
16	C.D. Bangor	20	6	19.3	1.8	19.3	2.6	19.3	3.3
17	C.T. Llangefni	20	6	21.6	0	21.6	0	21.6	0
22	C.T. Biwmares	20	6	23.0	0	24.8	0	26.6	0
27	C.T. Caergybi	20	6	20.2	1.3	20.2	1.5	20.2	1.6
28	C.T. Llandudno	20	3	16.3	1.3	16.3	0.9	16.3	0.6
66	C.T. Tywyn	20	6	22.8	0	24.5	0	26.1	0
68	C.C. Llanllfni	20	6	21.7	0	22.3	0	22.8	0

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethedig	Cyfnod Gwasgaru	Cyfraddau Cyfraniadau am y flwyddyn sy'n gorffen	Cyfraddau a Symiau Cyfraniadau am y flwyddyn sy'n gorffen						
			COD (mewn blynyddoedd)	(mewn blynyddoedd)	(mewn blynyddoedd)	CGD 31.03.15 %	Diffyg 31.03.15 £'000	CGD 31.03.16 %	Diffyg 31.03.16 £'000
70	C. T. Towyn a Bae Cinnel	20	3	14.2	1.8	14.2	1.0	14.2	0.2
72	C. T. Abergele T.C.	20	6	19.5	0.5	19.5	0.6	19.5	0.6
73	C.T Bae Colwyn.	20	3	17.4	1.7	17.4	1.3	17.4	0.9
74	C.T. Blaenau Ffestiniog	20	6	22.2	0	23.2%	0	24.2%	0
Cyrff Eraill a Ganiateir									
11	Cymdeithas Gog Cymru i'r Deillion	GOG	6	18.3	6.4	18.3	8.2	18.3	10.1
25	Cydbwyllgor Claddu Caergybi	GOG	6	24.1	0	25.0	0.5	25.0	1.3
34	Coleg Harlech		6	19.1	21.3	19.1	30.3	19.1	38.9
41	Cwmni'r Bran Wen	GOG	3	13.7	6.9	13.7	5.4	13.7	3.8
61	Gwasanaeth Gwirfoddol Conwy	GOG	6	20.8	3.5	20.8	5.1	20.8	7.1
62	Medrwn Môn	GOG	6	19.7	6.3	19.7	7.9	19.7	9.6
63	Mantell Gwynedd	GOG	0	22.6	0	22.6	0	22.6	0
64	Canolfan Cyngori Ynys Môn	GOG	6	18.0	3.1	18.0	4.3	18.0	5.5
67	Menter Môn	GOG	3	15.9	39.1	15.9	31.9	15.9	25.4
69	Canolfan Cyngori Conwy	GOG	6	22.5	0.5	22.5	1.3	22.5	2.1
71	CAIS	GOG	6	23.9	0	24.1	6.7	24.1	13.7
80	Jewsons Ltd	GOG	0	18.0	0	18.0	0	18.0	0

*OGD = Oes Gwaith Dyfodol

*S = Corff statudol sydd yn codi trethi – dim codiad mewn cyfradd cyfraniadau

*CGD = Cyfraniad Gwasanaeth y Dyfodol

Atodiad B – Cyfrifoldebau Partïon Allweddol

Dylai'r Awdurdod Gweinyddol:-

- gweithredu cronfa bensiwn yn unol â'r Rheoliadau LGPS;
- rheoli unrhyw gwrthdaro diddordeb dichonol sydd yn codi o'i rôl ddeuol fel Awdurdod Gweinyddol a chyflogwr y Gronfa;
- gasglu cyfraniadau'r cyflogwyr a'r gweithwyr, incwm buddsoddi a symiau eraill yn ddyledus i'r Gronfa;
- sicrhau bod arian parod ar gael i ddiwallu'r taliadau budd-dal pan fyddant angen eu talu;
- talu'r budd-daliadau a hawliau perthnasol sydd yn ddyledus;
- fuddsoddi arian dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi'r Gronfa a'r rheoliadau LGPS;
- cyfathrebu'n briodol gyda'r cyflogwyr er mwyn iddynt ddeall eu rhwymedigaethau i'r Gronfa;
- cymryd camau er mwyn diogelu'r gronfa rhag y canlyniadau o ddiffygdlu gan gyflogwr;
- rheoli'r broses prisiant mewn ymgynghoriad ag actiwari'r gronfa;
- baratoi a chynnal FSS a SIP, wedi ymgynghoriad; a
- monitro holl agweddau perfformiad a chyllido'r gronfa a diwygio'r FSS/SoIP.

Dylai'r Cyflogwr Unigol:-

- dynnu cyfraniadau o dâl y gweithwyr yn gywir;
- dalu'r holl gyfraniadau, yn cynnwys eu cyfraniadau eu hunain fel y pennir gan yr actiwari, ar amser ac erbyn y dyddiad y maent angen eu talu;
- datblygu polisi a defnyddio disgresiwn fel y caniateir o fewn y fframwaith rheoliadol;
- wneud cyfraniadau ychwanegol yn unol â threfniadau a gytunir arnynt yn nhermau, er enghraifft, ychwanegiad buddiannau'r cynllun, straen ymddeoliad cynnar; a
- roi gwybod i'r awdurdodau gweinyddol yn fuan am yr holl newidiadau i'r aelodaeth, neu, fel y cynigir, sy'n effeithio ar gyllido yn y dyfodol.

Cronfa Bensiwn Gwynedd Datganiad Strategaeth Cyllido

Dylai actiwari'r Gronfa:-

- baratoi prisiannau yn cynnwys gosod cyfraddau cyfraniad y cyflogwr. Bydd hyn yn cynnwys cytuno ar dybiaethau gyda'r Awdurdod Gweinyddol a chadw'r FSS a'r Rheoliadau CPLIL mewn cof, a thargeddu hyfywedd bob cyflogwr yn briodol;
- darparu cyngor ynglyn a chyflogwyr newydd yn y Gronfa, gan gynnwys y lefel a'r math o fondau neu dulliau eraill warantau (a monitro'r rheiny);
- pharatoi cyngor a chyfrifiadau mewn perthynas â'r trosglwyddiadau crynswth a materion buddion unigol perthnasol;
- cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddu i asesu p'un a oes angen adolygu cyfraniadau'r cyflogwr rhwng prisiadau ffurfiol, pan mae'r amgylchiadau yn awgrymu byddai hyn yn angenrheidiol;
- rhoi cyngor ar derfyniadau cyfranogiad Cyrff a Ganiateir yn y Gronfa; a
- adlewyrchu arweiniad a gofynion actiwaraidd proffesiynol yn llawn yn y cyngor a rhoddir i'r Awdurdod Gweinyddol;